

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
سازمان امور مجلس، حقوقی و اسنادها

بسمه تعالی

شماره: ۹۴۶۹۴
تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۰۷
ساعت: ۱۱:۴۲
پیوست: ندارد

جناب آقای پارسا

رئیس کل محترم سازمان امور مالیاتی کشور

باسلام و احترام

بازگشت به نامه شماره ۲۰۰/۵۲۹۰/ص مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۰ با موضوع ابهام در پاسخ شماره ۷۱۳۹۰ مورخ و ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ معاونت روابط کار این وزارت با موضوع بررسی و اظهار نظر راجع به اعلام سایر مصادیق کمک هزینه های رفاهی (وجه پرداختی به کارکنان دولت و کارگران)، به پیوست تصویر پاسخ شماره ۹۴۰۷/۱۷ مورخ ۱۴۰۰/۰۶/۰۹ معاونت روابط کار این وزارت جهت استحضار ایفاد می گردد.

با احترام
سازمان امور مجلس، حقوقی و اسنادها
دکتر پریس گلچین

@ACCPress

www.mcls.gov.ir

تهران - خیابان دکتر فاطمی - روبروی خیابان حجاب - پلاک ۲۵۵ - کدپستی ۱۷۳۳۹۶۲۳۸۳ - تلفن: ۸۸۹۷۷۳۰۵

Website: <https://mcls.gov.ir> Email: info@mcls.gov.ir

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت روابط کار

بِسْمِ تَعَالَى

شماره: ۹۴۰۷۷

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۰۶

ساعت: ۱۶:۳۱

پیوست: دارد

برادر گرامی جناب آقای قره سیدرومیانی

معاون محترم امور مجلس، حقوقی و اساتید

سلام علیکم؛

احتراماً؛ پیرو نامه شماره ۷۱۲۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۳ و با عنایت به نامه شماره ۸۸۸۲۲ مورخ ۱۴۰۰/۵/۲۴ دفتر حقوقی وزارت متبوع، موضوع اعلام مصادیق کمک هزینه های رفاهی و انگیزه ای کارگران مشمول قانون کار، به استحضار می رسانم:

۱- در بند ۱ نامه شماره ۲۰۰/۵۲۹۰/ص مورخ ۱۴۰۰/۵/۲۰ رییس کل محترم سازمان امور مالیاتی ضمن اشاره به عبارت «نظایر آنها» بر ابهام مطروحه در مصادیق مزایای رفاهی و انگیزه ای کارگران مشمول قانون کار تأکید گردیده است؛ این در حالی است که عبارت مذکور دقیقاً در نص ماده ۳۴ قانون کار - چنانکه در نامه ۷۱۲۹۰ مورخ ۱۴۰۰/۴/۲۳ این معاونت بدان اشاره رفته است - بکار گرفته شده است. چنانکه در ماده مذکور آمده است: «کلیه دریافتی های قانونی که کارگر به اعتبار قرارداد کار اعم از مزد یا حقوق، کمک هزینه عائله مندی، هزینه های مسکن، خواربار، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید، سود سالانه و نظایر آنها دریافت می نماید را حق السعی می نامند.» بنابراین طبق نص ماده مذکور مصادیق کمک هزینه های رفاهی و انگیزه ای کارگران مشمول قانون کار، کمک هزینه های عائله مندی، مسکن، خواربار، ایاب و ذهاب، مزایای غیر نقدی، پاداش افزایش تولید و سود سالانه می باشد؛ لازم به ذکر است با عنایت به مقررات مبحث اول فصل سوم قانون کار، به ویژه مواد ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۳۷، ۳۸، ۴۱ و ۴۲ قانون کار چنانکه قبلاً نیز ذکر شده است، توافق عامل اصلی تعیین کننده میزان مزد و مزایا بین کارگر و کارفرما تلقی می شود که استثناء و شرط اساسی ناظر بر اصل توافق، رعایت حداقل مزد و مزایای موضوع ماده ۴۱ قانون کار است. بنابراین چنانکه در بخش پایانی نامه قبلی این معاونت نیز تصریح شده است، تشخیص سایر مصادیق مزایای رفاهی و انگیزه ای به دلیل حاکمیت اصل توافق در پرداخت مزد و مزایا صرفاً به ارزیابی «ماهیت» پرداخت های انجام شده در وجه کارگران از سوی کارفرمایان وابسته است که به لحاظ ماهیتی برای ارتقای رفاه و انگیزش کارگران مشمول قانون کار در وجه ایشان پرداخت می شود. لذا کاربرد عبارت «نظایر آنها» در ماده ۳۴ قانون کار به دلایل فوق الذکر به درستی از سوی قانون گذار بکار گرفته شده است که حاکی از آن است که موارد احصاء شده مزایای رفاهی و انگیزه ای در ماده ۳۴ قانون کار جنبه تمثیلی داشته و از ماهیت احصایی برخوردار نیست و طبعاً مزایای رفاهی انگیزه ای منحصر به موارد مطروحه در ماده مذکور نمی باشد.

@ACCPress

www.mcls.gov.ir

جمهوری اسلامی ایران
وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

معاونت روابط کار

بسمه تعالی

شماره: ۹۴۰۷۷

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۶/۰۶

ساعت: ۱۶:۳۱

پیوست: دارد

۲- در رابطه با استعلام به عمل آمده در خصوص میزان سقف پرداختی مزایای رفاهی و انگیزه ای کارگران مشمول قانون کار، موضوع تبصره ۳ ماده ۳۶ قانون کار: («مزایای رفاهی و انگیزه ای از قبیل کمک هزینه مسکن، خواربار و کمک عائله مندی، پاداش افزایش تولید و سود سالانه جزء مزد ثابت و مزد مینا محسوب نمی شود.») چنانچه در بند قبلی همین نامه نیز بدان اشاره شده است، با عنایت به حاکمیت اصل توافق در پرداخت مزد و مزایا و شرط قانونی حداقل های قانونی موضوع ماده ۴۱ قانون کار و به موجب بخشنامه های سالیانه مزد و مزایا که هر ساله از سوی شورای عالی کار ابلاغ می شود (بخشنامه میزان حداقل مزد و مزایا کارگران در سال ۱۴۰۰ به شرح پیوست) باید تأکید شود که پرداخت مزد و برخی از مزایای مذکور در وجه کارگران (به طور اخص در خصوص کمک هزینه اقلام مصرفی خانوار (کمک هزینه خواربار یا بن کارگری) کمک هزینه مسکن، کمک هزینه عائله مندی) دارای حداقل های قانونی مصوب به شکل سالیانه است، اما در مجموع مزایای مذکور فاقد سقف قانونی مشخص در چارچوب مقررات قانون کار می باشند.

۳- در رابطه با نکته مطروحه در خصوص «مزایا غیر نقدی» به عنوان مصداق مزایای رفاهی و انگیزه ای در نامه رییس کل محترم سازمان امور مالیاتی نیز باید تأکید و تصریح شود که در این خصوص با عنایت به ترمینولوژی (واژه شناسی) قانون کار، دو اصطلاح «مزایای غیر نقدی» (موضوع ماده ۳۴ قانون کار) و «وجوه غیر نقدی» (موضوع ماده ۳۵ قانون کار) باید از یکدیگر تفکیک شود. در ماده ۳۵ قانون کار آمده است: «مزد عبارت است از وجوه نقدی و غیر نقدی یا مجموع آنها که در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت می شود.» بنابراین «وجوه غیر نقدی» که در مقابل انجام کار به کارگر پرداخت می شود، مصداق مزد است. اما «مزایای غیر نقدی» موضوع ماده ۳۴ قانون کار که ماهیتاً برای تضمین رفاه و ارتقای انگیزه کارگران در وجه آنها پرداخت می شود، در حکم مزایای رفاهی و انگیزه ای تبصره ۳ ماده ۳۶ قانون کار تلقی و به عنوان مزد تلقی نخواهد شد.

کاترین مکاری
معاون

